

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	7
İÇİNDEKİLER	9
KISALTMALAR	15
GİRİŞ	17

BİRİNCİ BÖLÜM

HAK YOKSUNLUKLARININ KAVRAMSAL BOYUTU, TARİHSEL GELİŞİMİ VE MUKAYESELİ HUKUKTAKİ GÖRÜNÜMÜ

Ş1. HAK YOKSUNLUKLARININ KAVRAMSAL BOYUTU	23
Ş2. HAK YOKSUNLUKLARININ TARİHSEL GELİŞİMİ	28
I. GENEL OLARAK	28
II. ANTİK YUNAN DÖNEMİ	30
III. ROMA HUKUKU	33
IV. KITA AVRUPASI HUKUKU	37
1. Genel Olarak	37
2. Orta Çağ Onur Cezaları ve Sivil Ölüm	40
3. Aydınlanma Çağı ve Bölgesel Yasalar Dönemi	44
A. 1768 Tarihli Avusturya Constitutio Criminalis Theresiana	47
B. 1810 Tarihli Fransız (Napolyon) Ceza Kanunu	48
C. 1813 Tarihli Bavyera Ceza Kanunu	50
D. 1838 Tarihli Saksonya Krallığı Ceza Kanunu	53
E. 1851 Tarihli Prusya Ceza Kanunu	54
F. 1854 Tarihli Fransız Ceza Kanunu	58
G. 1871 Tarihli Alman İmparatorluk Ceza Kanunu	58
a. Zorunlu Hak Yoksunlukları	62
b. İhtiyari Hak Yoksunlukları	64
4. Aydınlanma Çağı Liberalizm Dönemi	69
V. İSKANDİNAV HUKUKU	70
VI. İNGİLİZ HUKUKU	72
VII. AMERİKAN HUKUKU	75
VIII. İSLAM VE OSMANLI HUKUKU	78
1. Genel Olarak	78
2. Seçme ve Seçilme Hakkından Yoksunluk	79
3. Tanıklık Ehliyetinin Kaybı	81

4. Miras Hakkından Mahrumiyet.....	82
5. Memuriyetten Azil.....	84
6. Ticaretten Men ve Meslekten Çıkarma	86
7. Teşhir.....	87
8. İlan.....	88
9. Hukuku Medeniyeden İskat.....	89
10. Muamelat-ı Adiye-i Zatiyeden İskat.....	90
X. 765 SAYILI TÜRK CEZA KANUNU DÖNEMİ.....	91
1. Genel Olarak.....	91
2. Kamu Hizmetlerinden Yasaklılık Cezası	92
3. Meslek ve Sanattan Yasaklılık Cezası.....	93
4. Kamu Hizmetlerinden Yasaklılık ile Meslek ve Sanattan Yasaklılık Cezalarına Aykırılığın Sonucu.....	95
5. Kanuni Kısıtlılık	96
6. Babalık ve Kocalık Sıfatının Bahşettiği Haklardan Yoksunluk	97
§3. HAK YOKSUNLUKLARININ MUKAYESELİ HUKUKTAKİ GÖRÜNÜMÜ	98
I. GENEL OLARAK.....	98
II. ALMANYA.....	98
1. Genel Olarak.....	98
2. Kamu Görevinde Bulunma Hakkından Yoksunluk	101
3. Seçme ve Seçilme Hakkından Yoksunluk	103
A. Seçilme Hakkından Yoksunluk	103
B. Seçme Hakkından Yoksunluk	104
4. Araç Kullanma Yasağı ve Sürücü Belgesinin İptali.....	105
A. Araç Kullanma Yasağı.....	105
B. Sürücü Belgesinin İptali	106
5. Meslekten Yasaklılık	107
6. Mahkûmiyet Kararının İlanı	110
7. Hayvan Sahiplenme ve Hayvancılık Yapma Yasağı	111
8. Çocuklar Hakkında Hak Yoksunluklarının Uygulanması.....	112
III. FRANSA	113
IV. İTALYA	115
V. İNGİLTERE.....	119
1. Genel Olarak.....	119
2. Cezalandırıcı Mahrumiyet Kararları.....	119
3. Onarıcı Kararlar	120
4. Önleyici Kararlar	121
VI. AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ.....	122
1. Genel Olarak.....	122

2. Kamu Görevinde Bulunma Hakkından Yoksunluk..... 123
3. Seçme ve Seçilme Hakkından Yoksunluk 125
 - A. Seçme Hakkından Yoksunluk..... 125
 - B. Seçilme Hakkından Yoksunluk 127

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRK HUKUKUNDA CEZA MAHKÛMİYETİNE BAĞLI HAK YOKSUNLUKLARI

- Ş1. TÜRK CEZA HUKUKUNDA YAPTIRIM SİSTEMİ 129**
 - I. GENEL OLARAK 129
 - II. CEZALAR..... 131
 - III. GÜVENLİK TEDBİRLERİ 133
 - IV. GÜVENLİK TEDBİRLERİ VE CEZALAR ARASINDAKİ BENZERLİKLER 137
 - V. GÜVENLİK TEDBİRLERİ VE CEZALAR ARASINDAKİ FARKLILIKLAR 138
- Ş2. 5237 SAYILI TÜRK CEZA KANUNU'NDA HAK YOKSUNLUKLARI 142**
 - I. CEZA MAHKÛMİYETİNİN KANUNİ SONUCU OLAN YOKSUNLUKLAR 145
 1. Genel Olarak 145
 2. Hukuki Niteliği..... 147
 - A. Ceza veya Fer'î Ceza Niteliğinde Olduğu Görüşü..... 148
 - B. Güvenlik Tedbiri Niteliğinde Olduğu Görüşü..... 150
 - C. Kendine Özgü (Sui Generis) Bir Yaptırım Olduğu Görüşü..... 152
 3. Şartları..... 153
 4. Kapsamı..... 157
 - A. Kamu Görevinin Üstlenilmesinden Yoksunluk 157
 - B. Seçme ve Seçilme Ehliyetinden Yoksun Bırakılma 160
 - a. Seçme Ehliyetinden Yoksunluk..... 161
 - b. Seçilme Ehliyetinden Yoksunluk 162
 - C. Velayet Hakkından, Vesayet veya Kayımlığa Ait Bir Hizmetten Yoksun Bırakılma 166
 - a. Genel Olarak..... 166
 - b. Velayet Hakkından Yoksunluk 168
 - c. Vesayete Ait Bir Hizmetten Yoksunluk 172
 - d. Kayımlığa Ait Bir Hizmetten Yoksunluk..... 174
 - D. Vakıf, Dernek, Sendika, Şirket, Kooperatif ve Siyasî Parti Tüzel Kişiliklerinin Yöneticisi veya Denetçisi Olmaktan Yoksun Bırakılma 176
 - a. Genel Olarak..... 176
 - b. Vakıf Yöneticisi ve Denetçisi Olmaktan Yoksunluk 177
 - c. Dernek Yöneticisi ve Denetçisi Olmaktan Yoksunluk 179
 - d. Sendika Yöneticisi ve Denetçisi Olmaktan Yoksunluk..... 182

e.	Şirket Yöneticisi ve Denetçisi Olmaktan Yoksunluk	184
aa.	Genel Olarak.....	184
bb.	Kollektif Şirket Yöneticisi ve Denetçisi Olmaktan Yoksunluk	185
cc.	Komandit Şirket Yöneticisi ve Denetçisi Olmaktan Yoksunluk	186
dd.	Anonim Şirket Yöneticisi ve Denetçisi Olmaktan Yoksunluk	187
ee.	Limited Şirket Yöneticisi ve Denetçisi Olmaktan Yoksunluk	189
f.	Kooperatif Yöneticisi ve Denetçisi Olmaktan Yoksunluk.....	190
g.	Siyasi Parti Yöneticisi ve Denetçisi Olmaktan Yoksunluk	193
E.	Bir Kamu Kurumunun veya Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşunun İznine Tâbi Bir Meslek veya Sanatı, Kendi Sorumluluğu Altında Serbest Meslek Erbabı veya Tacir Olarak İcra Etmekten Yoksun Bırakılma	195
5.	Süresi	198
II.	HAK VE YETKİLERDEN BİRİNİN KÖTÜYE KULLANILMASI SURETİYLE İŞLENEN SUÇLAR DOLAYISIYLA HÜKMEDİLEN YOKSUNLUKLAR	201
1.	Genel Olarak	201
2.	Hukuki Niteliği	205
3.	Şartları	206
4.	Kapsamı	208
A.	Kamu Görevinde Bulunma Hakkının Kötüye Kullanılması	209
B.	Seçme ve Seçilme Hakkının Kötüye Kullanılması	210
C.	Velayet, Vesayet ve Kayyım Hak ve Yetkilerinin Kötüye Kullanılması.....	211
D.	Vakıf, Dernek, Sendika, Şirket, Kooperatif ve Siyasi Parti Tüzel Kişiliklerinin Yöneticisi veya Denetçisi Olma Hakkının Kötüye Kullanılması.....	212
E.	Bir Meslek veya Sanatı, Kendi Sorumluluğu Altında Serbest Meslek Erbabı veya Tacir Olarak İcra Etme Hakkının Kötüye Kullanılması.....	213
5.	Süresi	214
III.	TAKSİRLİ SUÇLARDAN MAHKÛMİYET NEDENİYLE HÜKMEDİLEN YOKSUNLUKLAR.....	218
1.	Genel Olarak	218
2.	Hukuki Niteliği	220
3.	Şartları	221
4.	Kapsamı	222
A.	Meslek veya Sanatın İcrasından Yasaklanma.....	223

B. Sürücü Belgesinin Geri Alınması.....	227
5. Süresi	230
§3. 5237 SAYILI TCK DIŞINDAKİ KANUNLARDA YER ALAN HAK YOKSUNLUKLARI.....	235
I. GENEL OLARAK	235
II. Memuriyete Girme Hakkından Yoksunluk	236
1. Genel Olarak	236
2. Bir Yıl veya Daha Fazla Süreli Hapis Cezasına Mahkûm Edilmemiş Olmak.....	237
3. DMK M. 48’de Sayılan Katalog Suçlardan Hüküm Giymemiş Olmak	241
III. SEÇME VE SEÇİLME HAKKINDAN YOKSUNLUK	245
1. Seçme Hakkından Yoksunluk	245
A. AİHM İctihatları Çerçevesinde Oy Hakkının Sınırlandırılması	245
B. Türk Hukukunda Oy Kullanma Hakkının Sınırlandırılması	248
2. Seçilme Hakkından Yoksunluk.....	251
A. Taksirli Suçlar Hariç Toplam Bir Yıl veya Daha Uzun Süreli Hapis Cezasına Mahkûm Olmamak.....	252
B. Ağır Hapis Cezasına Mahkûm Olmamak.....	255
C. Belirli Suçlardan Hüküm Giymemiş Olmak	255
IV. AVUKATLIK MESLEĞİNİ İCRA ETMEKTEN YOKSUNLUK	256
V. HEKİMLİK MESLEĞİNİ İCRA ETMEKTEN YASAKLILIK	259
VI. ÖZEL GÜVENLİK GÖREVLİSİ MESLEĞİNİ İCRA ETMEKTEN YOKSUNLUK	262
VII. SPOR MÜSABAKALARINI SEYİRDEN YASAKLANMA.....	263
VIII. KARAYOLLARI TRAFİK KANUNU UYARINCA SÜRÜCÜ BELGESİNİN GERİ ALINMASI	266

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

HAK YOKSUNLUKLARINI ETKİLEYEN DURUMLAR, HAK YOKSUNLUKLARININ İNFAZI VE ADLİ SİCİL VE ARŞİV KAYITLARI VE YASAKLANMIŞ HAKLARIN GERİ VERİLMESİ

§1. HAK YOKSUNLUKLARINI ETKİLEYEN DURUMLAR.....	271
I. GENEL OLARAK	271
II. ÖLÜMÜN ETKİSİ	271
III. ZAMANAŞIMININ ETKİSİ	272
IV. AFFIN ETKİSİ.....	275
V. HAPİS CEZASININ ERTELENMESİNİN ETKİSİ	277
VI. KOŞULLU SALIVERMENİN VE DENETİMLİ SERBESTLİK UYGULANMASININ ETKİSİ.....	282
VI. HÜKMÜN AÇIKLANMASININ GERİ BIRAKILMASI KARARININ ETKİSİ	284
1. HAGB Kararının TCK’da Yer Alan Hak Yoksunluklarına Etkisi	285
2. HAGB Kararının Özel Kanunlardaki Hak Yoksunluklarına Etkisi.....	286

3. HAGB Kararına İlişkin Özel Düzenlemeler	288
VIII. ÖZEL İNFAZ USULLERİNİN HAK YOKSUNLUKLARINA ETKİSİ	291
IX. SANIĞIN YAŞININ HAK YOKSUNLUĞUNA ETKİSİ.....	292
X. YABANCI MAHKEME HÜKÜMLERİNİN HAK YOKSUNLUĞUNA ETKİSİ.....	295
§2. HAK YOKSUNLUKLARININ İNFAZI.....	301
I. TCK M. 53/1 UYARINCA CEZA MAHKÛMİYETİNİN KANUNİ SONUCU OLAN HAK YOKSUNLUKLARININ İNFAZI	301
II. TCK M. 53/5 UYARINCA HÜKMEDİLEN HAK YOKSUNLUKLARININ İNFAZI.....	304
III. KAMU GÖREVİNİ ÜSTLENMEKTEN YOKSUNLUĞUN İNFAZI	305
IV. SEÇME VE SEÇİLME EHLİYETİNDEN YOKSUNLUĞUN İNFAZI	306
1. Seçme Ehliyetinden Yoksunluk Kararının İnfazı.....	306
2. Seçilme Ehliyetinden Yoksunluk Kararının İnfazı.....	308
V. VELAYET HAKKINDAN, VESAYET VE KAYYIMLIĞA AİT BİR HİZMETTE BULUNMAKTAN YOKSUNLUK KARARININ İNFAZI	309
VI. VAKIF, DERNEK, SENDİKA, ŞİRKET, KOOPERATİF VE SİYASİ PARTİ TÜZEL KİŞİLERİN YÖNETİCİSİ VE DENETÇİSİ OLMaktan YOKSUNLUK KARARININ İNFAZI.....	310
VII. MESLEK VE SANATIN İCRASINDAN YASAKLILIK KARARININ İNFAZI.....	311
VIII. SÜRÜCÜ BELGESİNİN GERİ ALINMASI TEDBİRİNİN İNFAZI	312
IX. HAK YOKSUNLUKLARINA AYKIRI DAVRANILMASININ SONUCU	314
§3. ADLİ SİCİL VE ARŞİV KAYITLARI	315
I. ADLİ SİCİL VE ARŞİV KAYITLARININ TUTULMASI.....	315
II. YABANCI MAHKEMELERCE VERİLEN HÜKÜMLERİN ADLİ SİCİLE KAYDEDİLMESİ.....	318
III. ADLİ SİCİL KAYDININ SİLİNMESİ.....	320
IV. ARŞİV KAYDININ SİLİNMESİ	321
§4. YASAKLANMIŞ HAKLARIN GERİ VERİLMESİ	323
I. YASAKLANMIŞ HAKLARIN GERİ VERİLMESİ KURUMU	323
II. YASAKLANMIŞ HAKLARIN GERİ VERİLMESİNİN KAPSAMI	324
III. YASAKLANMIŞ HAKLARIN GERİ VERİLMESİNİN KOŞULLARI	325
1. İnfazın Tamamlanmış Olması	326
2. İnfazdan Sonra Belli Bir Süre Geçmesi.....	327
3. Deneme Süresinin İyi Halli ve Bir Suç İşlenmeden Geçirilmesi.....	329
4. Yasaklanmış Hakların Geri Verilmesine İlişkin Talep Olması	331
IV. YASAKLANMIŞ HAKLARIN GERİ VERİLMESİ MUHAKEMESİ.....	331
V. YASAKLANMIŞ HAKLARIN GERİ VERİLMESİNİN SONUÇLARI.....	333
SONUÇ.....	337
KAYNAKÇA.....	349